

РЕШЕНИЕ

№ 17560

гр. София, 22.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав, в
публично заседание на 23.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **2114** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на В. И. Г., ЕГН [ЕГН], с адрес –гр.С., [жк], [жилищен адрес] съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.2, ап.5, чрез адвокат Д. П. Ш., срещу Заповед № ЗСПД//Д-С-ЛЮ/264/24.01.2025 г., издадена от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л., с която във връзка подадено заявление-декларация с вх. № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/264 от 22.01.2025 г., на основание чл. 10, ал.4 от Закона за семейни помощи за деца и чл.4, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца, на основание чл. 7, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца е отказано отпускане на еднократна месечна помощ за отглеждане на дете за три деца близнаци: Т.-И. И. Г., А.-С. И. Г. и М. И. Г..

В жалбата се излагат аргументи за незаконосъобразност на оспорената заповед като издадена в нарушение на материалния закон и в нарушение на административнопроизводствените правила. Изразено е искане за отмяна на заповедта, като преписката бъде върната на административния орган за ново произнасяне. Излагат се аргументи, че В. Г. е самотна майка на трите си деца близнаци, а отказът да бъдат предоставени месечни помощи е немотивиран, неясен и противоречащ на разпоредбите на Закона за семейните помощи за деца.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява лично, представлява се от адвокат Д. Ш., който поддържа жалбата. Претендира разноси на основание чл.36 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата.

Ответникът – директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. се представлява от юрисконсулт С., който оспорва жалбата. Излага становище за законосъобразност на оспорената

заповед, предвид по-високия средномесечен доход на член от семейството в сравнение с предвидения средномесечен доход в чл.4а ал.3 от ЗСПД и чл.63 ал.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 от 710 лева.

Административен съд - София-град, III отделение, 16-ти състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт и във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, приема за установено следното:

На 22.01.2025 г., от страна на В. И. Г., до директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л. е подадено заявление-декларация вх. № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/264 за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по чл. 7 от ЗСПД, в което е посочила, че не е омъжена и няма съжителство с бащата на децата Т.-И. И. Г., А.-С. И. Г. и М. И. Г.. Посочила е, че отглежда сама децата.

Към заявлението са представени необходимите към преценката на помощта документи, от които се установява, че В. И. Г. работи като съдебен деловодител в Софийска градска прокуратура. Доходът ѝ за периода месец 01.2024 г. - месец 12.2024 г. съгласно удостоверение за брутен доход, издадено от СГП, е в размер на 39 526,12 лева. В този размер са включени доход облагаем по ЗДДФЛ в размер на 38 701,20 лева и обезщетения за временна неработоспособност в размер на 824,92 лева. Представени са от В. Г. и служебни бележки, издадени от ЕТ А. Е. д-р Е. Г. относно извършени задължителни планови имунизации по отношение на малолетните ѝ деца.

При тези релевантни за отпускането на помощта данни, на 24.01.2025 г. е издадена Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЮ/264, с която на основание чл.10 ал.4 от ЗСПД и чл.4 ал.1 от Правилника за прилагане на ЗСПД и чл.7 ал.1 от ЗСПД на В. И. Г. е отказана поисканата месечна помощ за отглеждане на деца, които не са навършили 18 годишна възраст.

Заповедта е обжалвана от В. И. с доводи, че в случая неправилно са приложени посочените от административния орган разпоредби на чл. 7, ал. 1, във вр. с чл. 4а ЗСПД, въз основа на които ѝ е отказана месечна помощ.

При така установеното от фактическа страна Административен съд-София-град, 16 – ти и състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган, съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД, съгласно който семейните помощи за деца се отпускат със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ или упълномощено от него лице.

В чл. 2, ал. 1 от ППЗСПД е предвидено, че семейни помощи при отглеждане на деца се отпускат от Дирекциите „Социално подпомагане“ въз основа на молба-декларация, заедно с необходимите документи, която се подава по постоянен адрес на правоимащото лице, с изключение на случаите по чл. 11, ал. 5. Не е спорно, че в случая постоянният адрес на жалбоподателя е в [населено място], Столична община - район Л..

Следователно оспорваната заповед е издадена от компетентен орган, в рамките на законово предоставените му правомощия. Заповедта е издадена в законоустановената писмена форма.

Изложените в жалбата доводи за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, изразяващи се в липса на мотиви са основателни. Нарушена е и разпоредбата на чл.35 от АПК.

В оспорения акт административният орган като правно основание е цитирал разпоредбата на

чл.4а от ЗСПД, като е изложил фактически извод, че средномесечният доход на член от семейството за предходните 12 месеца, надвишава дохода, определен за целта в Закона за държавния бюджет на РБ. Този извод е изписан по отношение на всяко едно от трите деца по отношение, на които е поискано от жалбоподателя месечна помощ за отглеждане на дете.

От съдържанието на заповедта, не става ясно на какви обективни данни се е позовал административният орган и какви писмени доказателства са послужили като основание, за да направи извод за това, че по отношение на В. И. Г. не са изпълнени условията за предоставяне на месечна помощ за отглеждане на трите малолетни деца - близнаци. Не става ясно по какъв начин е изчислен средномесечният доход на член от семейството и въз основа на какви представени писмени доказателства за получените доходи от жалбоподателя. Не е посочен и минималният размер на средномесечният доход, предвиден в Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., както и приложимата в конкретния случай и за конкретния период правна норма от същия закон.

Фактическите основания са юридически факти, с чието осъществяване се свързва възникването на административното правоотношение, от което произтича правомощието на административния орган да разпорежи определени права и задължения. Непосочването на тези факти и/или некоректното им или общо посочване изключва както предмета на доказване, така и преценката за съответствието на същия с материалния закон и не на последно място, целта на закона.

Съгласно чл.7 ал.1 от ЗСПД месечните помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, се предоставят на семействата, които отговарят на условията по чл. 4а и живеят постоянно в страната, при условие, че децата отговарят на посочените в т.1 до т.5 предпоставки.

Според разпоредбата на чл.4а, ал.1 от ЗСПД, право на семейни помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 имат семействата със средномесечен доход на член от семейството за предходните 12 месеца, по-нисък или равен на дохода, определен за целта в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година. Съгласно нормата на чл.4а, ал.2 от ЗСПД в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се определя:

1. доходът по ал. 1, при който семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 се отпускат в пълен размер;
2. доходът по ал. 1, при който семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 се отпускат в размер 80 на сто от пълния размер на помощта.

По силата на ал.3 от чл.4а ЗСПД размерът на семейните помощи по чл. 2, ал. 3, т. 2 в зависимост от определения доход по ал. 2, т. 1 и 2 се определя ежегодно в закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година.

В конкретния случай, доходите на семейството, получени през периода 01.01.2024 г.-31.12.2024 г., които са посочени в заявлението декларация от жалбоподателя са в общ размер от 39 526,12 лева – доход от работна заплата в размер на 38 701,20 лева и изплатено обезщетение за временна нетрудоспособност в размер на 824,92 лева. Средномесечният доход посочен от В. И. Г. за периода 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. е в размер на 806,27 лева.

От страна на длъжностното лице, което е приело заявлението –декларация е попълнено, че средномесечният доход на член от семейството е 872 лева, като не са изложени мотиви и не са посочени фактите и обстоятелства обосновавали този извод. Видно от удостоверение № 9/06.01.2025 г. brutният доход заедно с изплатеното обезщетение е в общ размер на 39 526,12 лева, така както е посочила В. Г. в заявлението –декларация. Предвид това изводите за размера на средномесечния доход на член от семейството са неправилни и не кореспондират с представените писмени доказателства – удостоверение №9/06.01.2025 г.

Както вече бе посочено, в чл.4а ал.2 от ЗСПД е регламентирано, че в Закона за държавния бюджет

на Република България се определя размерът на средномесечния доход за отпускане на месечни помощи по чл.7 от ЗСПД в пълен размер и размерът на средномесечния доход, при който месечните помощи се отпускат в размер на 80% от пълния размер на месечната помощ.

В чл.7 ал.6 от ЗСПД законодателят е предвидил, че размерът на помощта за всяко дете близък не може да бъде по-нисък от 1,5 кратния размер на помощта за семейство с едно дете.

Основателни са доводите, изложени в жалбата, че административният орган не е обсъдил и анализирал всички факти и обстоятелства, относими към конкретния случай. Изобщо не е взето под внимание обстоятелството, че В. И. Г. е самотен родител и същевременно с това е и единствен рожден родител на три деца близнаци, видно от приетите по делото удостоверения за раждане на Т.-И. И. Г., А.-С. И. Г. и М. И. Г.. Предвид това административният орган е бил длъжен да прецени дали в случая не е приложима разпоредбата на чл.7 ал.20 от ЗСПД, съгласно която при условията на ал.1 на чл.7 месечна помощ за деца, които се отглеждат от техните самотни осиновители, се предоставят независимо от дохода на семейството в размер, определен по реда на чл.4а ал.3 във връзка с ал.2 т.1. В противен случай „самотният рожден единствен родител“, каквато е В. И. Г. и „самотният осиновител“ са поставени в неравностойно положение, каквато не е целта на Закона за семейните помощи за деца, тъй като според чл.1 ал.2 от закона, семейните помощи са средства в пари и/или в натура, които подпомагат отглеждането на децата в семейна среда от родителите или от лицата, полагащи грижи за тях.

В. И. Г. е многодетна майка по смисъла на параграф 1 т.8 от Допълнителните разпоредби на ЗСПД. Видно и от дефиницията - „многодетни“ са майките, родили /осиновили/ и отгледали три и повече деца над едногодишна възраст. Законодателят не прави разлика и не диференцира статута на многодетните майки в зависимост от факта дали са осиновители или са рождени родители на децата. Точно обратното, регламентира равнопоставеност между майки – осиновителки и рождени майки, които отглеждат три или повече деца. Предвид това съдът приема, че в конкретния случай е приложима разпоредбата на чл.7 ал.20 от ЗСПД, независимо от обстоятелството, че В. И. Г. не е осиновител, а е единствен рожден самотен родител на три деца – близнаци.

С оглед на всичко изложено, оспорената заповед, като издадена при нарушение на административнопроизводствените правила и в нарушение на материалния закон – ЗСПД и неговата цел следва да бъде отменена, а делото върнато като преписка на директора на ДСП-Л. за ново произнасяне по заявление – декларация №ЗСПД/Д-С-ЛЮ/264 от 22.01.2025 г. подадено от В. И. Г. до Директора на ДСП -Л..

При новото произнасяне по заявлението - декларация, административният орган следва да съобрази разпоредбата на чл.7 ал.20 от ЗСПД в контекста на изложените в настоящото решение мотиви.

При този изход на спора и на основание чл.143 ал.1 от АПК разноски следва да се присъдят на жалбоподателя. Такива са своевременно заявени чрез процесуалният представител по приложен списък. По делото са представени пълномощно и договор за правна защита и съдействие, в който е посочено, че оказване на правната помощ и съдействие по делото е безплатно на основание чл.38 ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата. Представени са и доказателства за заплатена държавна такса в размер на 10,00 лева.

По силата на чл.38 ал.1 от ЗА адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица, а съгласно ал. 2, в случаите на ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати.

С оглед изложеното в тежест на администрацията на ответника следва да се възложат разноси в общ размер на 500,00 лв. дължимо на адвокат Д. Ш. адвокатско възнаграждение съгласно чл. 8, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа.

По изложените съображения и на основание чл. 173, ал. 2, вр. чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 174 АПК, Административен съд - София-град, III отделение, 16-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № № ЗСПД//Д-С-ЛЮ/264/24.01.2025 г., издадена от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - Л..

ИЗПРАЩА делото като преписка на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - Л. за ново произнасяне по заявление-декларация на В. Г. И. с вх. №ЗСПД/Д-С-ЛЮ/264 от 22.01.2025 г. за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по чл. 7 от Закона за семейните помощи за деца, при спазване на дадените в мотивите на настоящото решение указания по тълкуване и прилагане на закона, и ОПРЕДЕЛЯ седем дневен срок за произнасяне, считано от получаването на преписката.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално Подпомагане“- Л. да заплати на адвокат Д. П. Ш. сумата от 500,00 /петстотин/ лева, представляващи направени по делото разноси за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално Подпомагане“- Л. да заплати на В. И. Г., ЕГН [ЕГН] сумата от 10,00 /десет/ лева, представляващи направени по делото разноси за адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца.

СЪДИЯ: